

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Doctrinale

Alexander <de Villa Dei>

[Straßburg], 19. Juli 1490

De verbis anoz. er defec.

[urn:nbn:de:bsz:31-290421](#)

De verbis aor. et defec.

Fio

Mō de cō-
positū a fio
a facio

Sed futurū tempus nō est sed expectatur. Solutio. non est in actu sed tamen in potentia. Si verbum a normalum sive irregularē dicitur ne tropassiuū cōsum ad vocem quia sub voce neutrali habet p̄teritū verbi passivi. ut supra. Item si dicitur neutrū passiuū cōsum ad significatōem. quia sub voce neutrali habet significatum verbi passivi. quia dicitur passiuū būi verbi facio. Item si cōponitur cum omnib⁹ eiusdem dicti omnibus cum quibus componitur facio. quia sicut dicitur beneficio male facio satisfacio tepefacio calefacio expergefacio nibilifacio. sic etiam dicitur beneficio maleficio satisficio caleficio tepeficio expergeficio nibilificio. et omnia retinent litteraturam sui simplicis. quia dicuntur passiva ad predicta et faciūt p̄teritū et supinū sicut fio. Item reperiūt preter hec adhuc tria composita a fio que mutant litteraturā sui simplicis. quia signat actiue et habet vi in p̄terito et itū in supino. q̄ sunt p̄fio defio et suffio. ut supra de verbis neutrapassivis.

illā p̄mā p̄ticulā in pl̄i

.s. huic verbo q̄sō .i. iwestigo

Quesum⁹ ex queso retinēs nūl pl⁹ dare quero

Sententia

Dicit q̄ verbum queso habet irregulariter quesumus in p̄ma perso na pluralis numeri indicatiū modi. et deficit in omnibus alijs temporib⁹ et modis. Arguitur. queso coniugatur per omnes personas in p̄terito perfecto ergo Alexander est hic falsus. quia congrue dicitur que sibi quesuisti quesiuit. Et Solutio. hoc est p̄teritū ab illo verbo quero et non ab isto verbo queso. Queso. id est. rogo. Quesumus. id est. rogamus. Queso. id est. cum desiderio quero et rogo. Et quondam declinabatur hoc verbum regulariter et sine defectu. et faciebat p̄teritū quesī vel quesuī. et suū p̄mū quesitū penultima producta. Et ab hoc retinuumus adhuc verbi frequentatiū. sc̄ queso as are. regularē sine defectu. id ē. frequenter rogarē

Verbum i p̄terito in p̄terito .i. tolenti
Bat mereor merui mestus sum mereo flenti

Sententia

Dicit q̄ hoc verbi mereor cr̄is deponentiale habet irregulariter merui in p̄terito. teu. verdienē. sicut mereo es habet in p̄terito. quidaz tamen dicit in p̄terito mestus sum et patet in textu. sed valde impro pie. quia mestus a um. nō est participium sed nomen. et dicitur mestus mestio mestissim⁹. Unde mesticia. id est. tristitia. Mereor verdienē. est prima breuis. sed mereo est p̄ma longa. Unde. Non est era merens. mererit pro criminē merens. De mea merentem faciunt mala plura merentem. Item. Noli merere celestia quādō merere. Mereo es ere est cum silentio volere. dicit tamen quidaz q̄ merere est intrinsece et extrinsece cū magnis vobis lugere. ut supra. Voces ac merens recitat quasi mente carceret.

De verbis anorma. et defec.

et nō plus

tertia verba defectiva

Explícit explicunt dic inſit et inquit et inquaz **E**xplícit
i. ſolū indicatiui modi illa duο verba defectiva. **E**xplícit

Tantum presentis ſunt tēporis inſit et inquit
ſez de illis duobus i. ab illo verbo

Nil plus inueni; nec ab inquo dicitur inquit
i. deficiens i. per ſe

Hoc defectuum verbum ſed dícto ſolum
hoc verbum ſez tps i. alioq; ſez tps

Inquā presentis eſt et quandoq; futuri

Dicit q; hoc verbum defectuum explicit ſolum habet in plurali nu-
mero explicunt. **A**rguitur. explicit non eſt verbum defectuum.
Probatur. quia perfectio rei eſt evnione forme cum materia. ſed ha-
bet materiam. ſcilicet litteras et syllabas et formam. quia ſignificationē.
Solutio. eſt perfectum perfectione ſubſtantiali ſed non accidentalı. quia
in pluribus accidentibus grammaticalibus deficit. **E**xplícit id eſt.
finiunt vel terminatur. **E**xplícunt. id eſt. finiunt vel terminant. **A**nde
versus. Quid finitur per explicit hoc referatur. **L**dic inſit.

Dicit q; iſta tria verba ſez inqt inſit et inquaz ſunt defectiva. quia nō
reperiunt inquit vel inſit niſi preſentis temporis. et inquā aliquando eſt
preſens tps aliquando futuri. nec deſcendunt ab inquo quis. quia illud
eſt defectiu vel ſe. vt ſequitur. **I**nquit. id eſt. dicit. Inquam. i. dico
vel dicam. **A**ndeversus. Inquam nunc rara. ſed cras inquam meliora

Inſit. id eſt. dicit vel incipit dicere. Item extra textum reperiunt in
fimis. id eſt. dicimus. **A**nde Aristotle ſimo de generatione. Inſum
triflantem aliquando tangere nos. ſed nō nos eum. Item ſim fugi-
tionem reperiunt inſum. **A**ndeversus. Explicit explicunt tñ tenet inſi
unq; **I**tem inquaz reperiunt ſim. **P**oecū etiam in pterito. **A**ndeversus.
Preſens pteritum dic inquam ſiue futuri. **D**icovel dicam dixi fore dici-
tur inquaz.

i. h defectum ut inquinus inquiunt
Inquo quis inquit pluralis inius dabit vntq;
inquiā ſez grammatici i. inq; inq; i. facere ſez tps

Am tñ dicunt es et donare futurum

impativi in ſcda pſona

i. cōis i. de inquo

Et preſens inque nil plus vult vſus habere

v z

Arguitur.

Sententia

Inquit

Inquam

Inſit

De verbis anomalis et defec.

Sententia Dicit q̄ hoc verbum defectivū. Inquio habet inquis inquit et inqui-
mus et inquiunt in presenti indicatiū. Inquiam inques inquiet in fu-
turo. Inque in impatiō. et alijs tēpib⁹ caret. Item inquio est tertie
coniugationis. sed aio est quare conjugatōnis. Unde versus. Tertia
vult inquī. quartas sumit ait. Item inquio. id est. dico. inquiam. id est
dicam: nō inquam. Unde. Inquio vult per iam recte formare futurum.
Ast tec̄ vox inquam nō suscipit analogiam. id est. regularem formatōz.
Item inque. id est. dic. Undeversus. Que bona sunt inque. patrari pessi-
ma inqu.

Ausim

Is it declines ausim pluraliter ausint

Dicit q̄ hoc verbum ausim solum coniugatur in futuro optativū mo-
di. et presenti subiectui sc̄z ausim ausis ausit. Et pl̄r ausint. Urgevitur
ausit debet declinari pr̄ om̄ia tempora. quia in nullo sibi alia temporare
pugnant. Solutio. regulata grammaticoz voluntas sibi repugnat.
Ausim. id est. audeam. kyen syn. Unde Petrus helyc. Ausim sis sit
sint ternus quartusq; modi dant. Item sepe reperimus ausim p̄ audeo.
Unde virgilius. De grege n̄l ausim tecū deponere quicq;. Itēz ausus
a um. kyen. Et differunt ausis nomē et ausis verbū. vñ?. Dicere nō ausis
pancis multū tñ ausis.

Vale

Beqz vale quidam dixerū Valete Valeto

p̄ et i futuro pl̄i sc̄z mō .i. dixerūt

Atqz valetote; quanto dixerū Valete

i. piugatōe .i. equali b̄verbū .i. piugat b̄verbū

Processu simili salue formatur aueqz

Dicit hoc verbum vale solum coniugatur in imperatiō sc̄z vale va-
lete. et in futuro eius scilicet valeto et valetote. Et reperitur in infiniti-
uo valere. Et simili processu. id est. eodem modo coniugat que et salue

Aue Vale

Salue

Item tec̄ tria verba defectiva sc̄z aue vale et salue significant accus
salutādi. tamen sub differentia. quia sc̄z salutat in aduentu. vale in re-
cessu. et salue vitroz modo. Unde in Preciso. Dicit aue veniens de iu-
re. valeq; recedens. Hoc verbū salue comprehendit aueq; valeq;. Itēz

Mō

predicta sententia habetur his verbis. unde grammaticus. Dico vale.
q; valeto valeto dic valetote. Salue iungis aue n̄l plus poteris reperi-
re. Et oratius. Urbis amatorem fuscum salutere iubemus. Item nota
differentia inter aue verbum defectivū. et aue imperatiū modi ab aue
es ere. id est. cupere. et aue vocatiū casus ab auius. et aue ablatiū casus
ab quis. et a ve due dictiones. id est. sine ve. Unde. Hac aue viuis aue
nec aue sed que fugis a ve. Item reperit duplet vale. scilicet imperatiū

De verbis anomia et defec.

a valeo. et hic. Etiam reperi salutem a saluus aum. et salutem defectuum.
Valeo es ere valui valitum. id est. posse vel sanum esse. Etiam est perire
vel infirmari. Sed vale defectuum dicit salutationes. Unius in grecismo
accipi valeat p queat et pereat. Qui valet ille potest. defectiuus salu-
tis. Itē. Qui valet h moritur. et q valet ille validus sit. Itē validus aū.
id est. sanus vel potens.

ais ait aūt sc̄ nūero

Aio dic is it; vnt plurali sociamus

i. silimō

i. piuga

i. imperfectū

Sic per preteritū lector discurre secundū

i. reperi

sc̄ tpis

sc̄ modi

Invenitur ai presentis imperatiū

Dicit q̄ hoc verbum defectuum aio solum batet in presenti. aio aīs
ait. Et col̄ aiunt. Preterito imperfecto aiebam aiebas aiebat. Et plura-
liter aiebant. In imperatiuo al. Item aio. id est. dico. Q. i. d. c. dic. Et Aio.
reperitur ay interiectio exorantis p̄ma producta. Unū versus. Verbum
fertur ai. w̄x interiecta sit ay. Item ai verbum est p̄ma breuis. tamē aio
est p̄ma longa. quia i inter duas vocales posita quanto syllabicitur cujus
sequente producit voalem precedente ratione positōis. quia b̄yūm du-
plicis consonantis.

B verbiū

Et faro faxis farxit; dic et cedo pro dic.

Dicit q̄ hoc verbum defectuum faro solum conjugatur faro fatis
fari. Item faro. id est. desideranter facio. Item reperitur extra
textum faxint in tercia persona pluralis numeri. Item faro ponitur
quandoq̄ loco futuri optatiui et presentis subiunctiu pro faciam. Et
reperitur faxim grecum synonimum cum faro. Unde versus. Quid fa-
ciam signat faro coniungit et optat. Et faxim grecum faciam faro pro
bat idem. Item Alanus. Dum curuare potes et curvam reddere vir-
gam. faxis ut ad libitum stet tua planta tuum. Dic et cedo.

Dicit q̄ cedo verbum defectuum ponitur solum in imperatiuo
pro dic. et nil plus reperitur de eo fini hunc tertium. Item aliqui dicunt
q̄ cedo debet conjugari sicut faro. Et sic differunt cedis defectuum et
cedis non defectuum. Unde. dum mala verba cedis animam pro-
priam nece cedis. Item nota differentiam inter cedo defectuum
pro dic. cedo cessi. teutonica wychten. id est. locum dare. et Cedo cecidi.
teutonica slagen. id est. percutere. ut supra. Unde versus. Pro dic pono
cedo. dum dono locum tibi cedo. Percutio cedo tria sunt q̄ p trib̄ cedo